

Sygn. akt IACa 889/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Agnieszka Sołtyka

Sędziowie: SA Eugeniusz Skotarczak (spr.)

SA Halina Zarzeczna

Protokolant: sekr. sądowy Magdalena Stachera

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2014 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Firmie Budowlano-Handlowo-Usługowej (...) spółce z

ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt I C 727/08

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. zasądza od pozwanej Firmy Budowlano-Handlowo -Usługowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz powódki (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 357.998,73 zł (trzysta pięćdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt osiem złotych siedemdziesiąt trzy grosze) z odsetkami ustawowymi od kwoty 284.420,77 złotych od dnia 13 września 2008 roku do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. ustala, że powódka wygrała proces w 91,5% i pozostawia szczegółowe

wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.819 (dwa tysiące osiemset dziewiętnaście) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA E. Skotarczak SSA A. Sołtyka SSA H. Zarzeczna

Sygn. akt IACa 889/13

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 30 września 2013 roku zasądził od pozwanej Firmy Budowlano-Handlowo -Usługowej (...) sp. z o.o. w S. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w S. kwotę 391.344,96 zł z odsetkami ustawowymi od 16 stycznia 2006 r. oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwana – Firma Budowlano-Handlowo -Usługowa (...) Sp. z o.o. jest współużytkownikiem wieczystym działki nr (...) położonej w S. przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) (obecnie Kw nr (...)).

Urząd Miejski w S. decyzją z 18 września 2000 r. zatwierdził projekt budowlany i wydał pozwolenie na budowę przez pozwaną na ww. działce budynku mieszkalno-usługowego.

Pozwana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wybudowała na powyższej działce budynek mieszkalno-usługowy, wielolokalowy, sześciokondygnacyjny, dwuklatkowy, obejmujący 63 lokale mieszkalne, dwa lokale użytkowe, cztery lokale magazynowe oraz 36 garaży.

Decyzją z 20 grudnia 2001 r. udzielono pozwolenia na użytkowanie części mieszkalnej i garażu podziemnego w budynku mieszkalno-usługowym przy ul. (...) w S..

W dniu 20 lutego 2002 r. pozwana przekazała Wspólnocie Mieszkaniowej nieruchomości przy ul.(...) nieruchomość wspólną położoną przy ul.(...)w S..

Pozwana zawarła szereg umów ustanowienia odrębnej własności lokali i umów sprzedaży danych lokali wraz z udziałem w częściach wspólnych ww. budynku wraz z udziałami w prawie wieczystego użytkowania działki gruntu.

Spółka udzieliła rocznej gwarancji na wykonane przedmioty umów z tym, że ujawnione w okresie gwarancji wady, wymagały stwierdzenia pisemnego w formie protokołu podpisanego przez obie strony.

Nieruchomość położona w S. przy ul. (...))jest budynkiem wielorodzinnym, galeriowym z dwoma lokalami usługowymi. Obiekt posiada sześć kondygnacji. W kondygnacji podziemnej znajduje się 36 boksów garażowych, pomieszczenia techniczne i gospodarcze. Kondygnacje nadziemne to dwa lokale usługowe na parterze oraz 63 mieszkania o powierzchni od 37,35 m⁽²⁾ do 87,25 m⁽²⁾.

Podczas wznoszenia przedmiotowego budynku nie dochowano zasad staranności wykonania, co skutkowało powstaniem licznych wad budowlanych.

Właściciele lokali znajdujących się w przedmiotowym budynku zgłaszali wiele usterek budowlanych występujących zarówno w częściach wspólnych nieruchomości, jak również w ich lokalach i garażach.

W trakcie eksploatacji obiektu w części lokali bezpośrednio położonych pod stropodachem wystąpiły zawilgocenia i zacieki na sufitach, jak i na częściach ścian. Uwidoczniła się również korozja tynków.

W dniu 6 grudnia 2005 r. wykonano odkrywkę pokrycia dachowego nad lokalem nr (...) w części budynku (...) i stwierdzono, że pod dwiema warstwami papy termozgrzewalnej znajdowała się zawilgocona wełna mineralna. Poza tym zauważono warstewki wody na izolacji parochronnej dachu, zaś wełna mineralna była ułożona bezpośrednio na izolacji parochronnej bez zastosowania kanalików wentylacyjnych.

Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. (...) w S. wielokrotnie wzywała pozwaną do usunięcia wad budynku.

W dniu 22 kwietnia 2004 r. podjęto uchwałę nr (...) w sprawie powołania członków komisji ds. określenia stanu technicznego budynku.

W dniu 23 kwietnia 2005 r. doszło do zawarcia umowy o zarządzanie nieruchomością wspólną, na podstawie której Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. (...) w S. zleciła powódce - (...) Sp. z o.o. w S. (wówczas (...) Sp. z o.o.) czynność w postaci zarządzania nieruchomością położoną w S. przy ul. (...).

Powódka podjęła się usunięcia niektórych wad spornej nieruchomości. W tym celu w dniu 17 lipca 2006 r. zawarła z firmą Zakład (...) umowę, na podstawie której zleciła wykonanie częściowej naprawy pokrycia dachowego (wymiany warstw pokrycia) nad lokalami mieszkalnymi nr (...) przy ul. (...) w S.. Wykonawca częściowo wymienił zawilgoconą wełnę mineralną, wykonał izolację z papy termozgrzewalnej na stropie, zamontował pięć kominów wentylacyjnych oraz podwójną, wierzchnią warstwę papy termozgrzewalnej.

Koszt wykonania powyższych prac wyniósł 13.859,50 zł. Nadto powódka w 2006 r. wykonała prace związane z usunięciem usterek „zielonego tarasu”, które polegały na usunięciu z niego ziemi i grysu, naprawieniu posadzki, pokryciu dachów papą termozgrzewalną, wykonaniu tzw. ślepych otworów w warstwie betonowej oraz ponownym nawiezieniu warstwy kamieni filtrujących.

Ze względów bezpieczeństwa we wrześniu 2006 r. zdemontowano również drewniane pergole nad balkonami. Niniejszych prac podjęła się firma (...). Poza tym niniejsza firma dokonała uszczelnienia przeciekających ram okiennych oraz elementów dachu. Ponadto w 2008 r. powódka zawarła z firmą (...) umowę, na podstawie której zleciła wykonanie robót murowych po pracach dekarских, robót malarskich w miejscach zawilgoceń

Z kolei w dniu 5 września 2008 r. pomiędzy Wspólnotą Mieszkaniową nieruchomości przy ul. (...) w S. a M. K., prowadzącym działalność gospodarczą o nazwie (...) doszło do zawarcia umowy o wykonanie robót budowlanych, której przedmiotem było wykonanie remontu i naprawy około 70 m⁽²⁾ posadzek tarasów przedmiotowego budynku w zakresie opisanym ofertą cenową sporządzoną przez wykonawcę. Zakres rzeczowy obejmował wykonanie prac m.in. w zakresie: rozebrania warstw posadzki tarasu, korekty spadków, wykonania warstwy izolacyjnej i dylatacji, wykonania posadzki z płytek mrozoodpornych, uszczelnienia połączeń i dylatacji poliuretanem, ułożenia cokolików, naprawy obróbek blacharskich.

Koszt wykonania powyższych prac remontowych wyniósł 13.200,47 zł.

Powódka regularnie wykonywała prace konserwacyjne związane z bieżącym utrzymaniem nieruchomości przy ul. (...) w należytym stanie, w tym m.in. w zakresie: naprawy i zabezpieczenia obróbek blacharskich, drobnych prac murarskich i malarskich, malowania powierzchni ścian balkonów, konserwacji metalowych elementów konstrukcyjnych budynku, udrażniania urządzeń odprowadzających wodę z budynku.

Do dnia 24 marca 2010 r. Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości przy ul. (...) w S. w związku z usuwaniem wad i usterek przedmiotowej nieruchomości poniosła wydatki w łącznej kwocie 255.463,43 zł.

W budynku przy ul. (...) w S. wykryto szereg nieprawidłowości w kondygnacji podziemnej, których pozwana nie usunęła i nie naprawiła.

Brak jest spadków na powierzchni manewrowej garażu. Warstwy podłogi w garażu zostały wykonane niezgodnie z projektem: brak jest podwójnej papy, występuje cienka warstwa podsypki, brak jest przerw dylatacyjnych, występują rysy skurczowe. Posadzkę żywiczną zastąpiono ryflowaniem, wzdłuż wjazdu – w płycie występują dwie rysy skurczowe o rozwarciu około 1 mm. Niestarannie wykonano styk płyty betonowej z ażurowymi płytami.

Koszt usunięcia powyższych wad, przy założeniu, że wymiana musi obejmować całą powierzchnię garażu (łącznie z boksami garażowymi) – prace obejmują skucie istniejących posadzek i wykonanie ich zgodnie z projektem - wynosi 302.842,82 zł netto.

Na ścianie zewnętrznej w pomieszczeniu gospodarczym występowały zacieki. Koszt remontu danego pomieszczenia wynosi 787,49 zł netto.

Ponadto niestarannie wykończono sufity w miejscach przejść przewodów kanalizacyjnych. Koszt usunięcia niniejszej wady wynosi 63,00 zł netto.

Poza tym schody z poziomu garaży (piwnic) na parter w obu klatkach schodowych miały różne wysokości. Koszt robót rozbiórkowych i odtworzeniowych schodów wynosi 9.438,32 zł netto.

Szereg nieprawidłowości, które nie zostały przez pozwaną naprawione wykryto również na zewnątrz budynku.

Na okładzinie klinkierowej elewacji występują białe plamy, które odnawiają się.

Nadto istnieje rozwarstwienie pochwytyłów drewnianych balustrad balkonowych - we wszystkich balkonach. Koszt wymiany pochwytyłów drewnianych balkonów wynosi 7.957,48 zł netto.

W małych balkonach (od strony (...)) stwierdzono wypływanie wody spod obróbek blacharskich – woda dostaje się pod izolację poziomą.

Koszt powyższych napraw wynosi 10.566,46 zł netto.

Poza tym na pełnych balustradach balkonowych występują zacieki i wykwyty – brak jest wywinięcia izolacji poziomej oraz cokołów. Koszt naprawy pełnych balustrad balkonowych wynosi 13.729,68 zł netto.

Na obróbkach blacharskich balustrad pełnych galerii, z uwagi na brak spadku poprzecznego, utrzymują się kałuże. Koszt wymiany obróbek blacharskich galerii wynosi 1.728,81 zł netto.

Ponadto na posadzkach galerii, z uwagi na brak spadków, utrzymują się kałuże. Koszt usunięcia powyższej wady wynosi 19.227,70 zł netto (94,00 zł za 1 m² x 204,55 m² powierzchni). Na niniejszy koszt składa się: zerwanie kafli (10,00 zł za 1 m²), wyrównanie podłoża (5,00 zł za 1 m²), ułożenie mrozoodpornej masy poziomującej i uszczelniającej podłoża (9,00 zł za 1 m²), ułożenie kafli (30,00 zł za 1 m²), cena kafli mrozoodpornych z klejem mrozoodpornym (40,00 zł za 1 m²).

Poza tym niestarannie wykonano fugę dylatacji na galerii parteru.

Koszt naprawy dylatacji parteru wynosi 315,66 zł netto.

Na murkach betonowych małej architektury występują rysy skurczowe. Koszt usunięcia powyższej wady wynosi 3.511,97 zł netto.

Zastosowano również nieskuteczne mocowanie balustrad do posadzki – śruby mocujące rdzewieją, nie przystosowano kątów do pochylenia ścianek - balustrady są chwiejne. Koszt mocowania balustrady do posadzki wynosi 333,83 zł netto.

Wadliwie wykonano płytę betonową szerokiej opaski na gruncie (od strony (...)) z uwagi na małą grubość płyty betonowej, brak dylatacji, brak spadków i doprowadzenia wody. Koszt wymiany opaski betonowej od strony (...) wynosi 4.453,99 zł netto.

Ponadto wykryto nieprawidłowości (nieusunięte przez pozwaną) związane z wykonaniem „dachów zielonych”. W murku tarasu, od strony (...) występowały otwory bez rzygaczy.

Wartość powyższych robót naprawczych wynosi 1.380,00 zł netto (23 rzygacze x 60,00 zł/szt.). Koszt naprawy jednego rzygacza wynosi 60,00 zł netto i na daną sumę składa się: oczyszczenie i udroźnienie otworu odwadniającego (30,00 zł netto), montaż rzygacza (5,00 zł netto), koszt rzygacza (25,00 zł netto).

Nadto występują nieprawidłowości w niektórych lokalach:

- w lokalu położonym przy ul. (...) występują przecieki z tarasu na ścianę i sufit, taras wejściowy nasiąka wodą. Koszt usunięcia niniejszej wady wynosi 2.191,90 zł netto,
- w lokalu położonym przy ul. (...) występują nad tarasem V piętra zacieki i pęcherze, istnieje też zaciek w kuchni pod tarasem. Koszt usunięcia danej wady wynosi 2.834,09 zł netto,
- w lokalu położonym przy ul. (...) występują przecieki z tarasu na strop nad balkonem (cały sufit jest w zaciekach) oraz na stropie balkonu. Koszt powyższej naprawy wynosi 1.161,56 zł netto,
- w lokalu położonym przy ul. (...) występuje w dużym pokoju – pod progiem - zawilgocenie na długości około 2 m - występują wykwyty. Koszt usunięcia niniejszej wady wynosi 2.849,73 zł netto,
- w lokalu położonym przy ul. (...) występują w kuchni, pod tarasem zacieki i drobne zarysowania. Koszt usunięcia danej wady wynosi 2.834,09 zł netto,
- w lokalu położonym przy ul. (...) występują na podniebieniu balkonu zacieki. Koszt usunięcia danej wady wynosi 1.258,83 zł netto,
- w lokalu położonym przy ul. (...) występują zacieki nad drzwiami do pokoju oraz w kuchni na suficie, pod balkonem. Koszt usunięcia powyższej wady wynosi 2.979,12 zł netto,
- w lokalu położonym przy ul. (...) brak jest odpowiedniego ocieplenia kuchni,
- w lokalu położonym przy ul. (...) występują przecieki z tarasu na strop balkonu. Koszt usunięcia danej wady wynosi 1.161,56 zł netto.

Poza tym występują nieprawidłowości związane z wykonaniem dachu. Połacie dachowe mają zbyt małe spadki, przez co w zagłębieniach utrzymuje się woda - pokrycie dachowe ugina się przy chodzeniu (pkt (...)) w lokalu położonym przy ul. (...) występują w kuchni, pod tarasem zacieki i drobne zarysowania. Koszt naprawy dachu wynosi 73.344,57 zł netto.

Poprawiono natomiast otynkowanie przerwy dylatacyjnej poziomej i pionowej, założono izolacje zewnętrzne, przez co brak jest przecieków w boksach garażowych. Poza tym usunięto zniszczone, ażurowe wsporniki – pergole, uzupełniono obróbki blacharskie w posadzkach, zmieniono sposób odwodnienia, naprawiono nawierzchnię ażurową podwórka, usunięto drenaż i zastosowano kratkę ściekową, warstwę humusu zastąpiono warstwą balastową, żwirową, poprawiono nieprawidłowo ułożoną flizelinę od strony (...), wykonano izolację śmietnika w lokalu nr (...), usunięto wykwyty w lokalach nr (...), naprawiono balustrady pełne bez nakryw, naprawiono izolacje posadzek balkonów, poprawiono wylaz dachowy, pomalowano korodujące elementy stalowe dachu, poprawiono wylaz dachowy.

Właściciele lokali mieszkalnych i użytkowych w budynku przy ul. (...) w S., tworzący Wspólnotę Mieszkaniową nieruchomości przy ul. (...) w S., przenieśli na rzecz powódki przysługujące im w stosunku do pozwanej wierzytelności z tytułu rękojmi za wady fizyczne i prawne lokali i budynku oraz roszczeń odszkodowawczych. Powódka nabyła wierzytelności od właścicieli, którym łącznie przysługuje udział (...) w prawie własności nieruchomości położonej przy ul. (...).

Sąd uznał, że roszczenie powódki okazało się zasadne w całości.

Sąd miał na uwadze, że powódka dochodzi naprawienia szkody obliczonej jako koszt usunięcia wad i usterek nieruchomości przy ul. (...) w S.. Podstawę prawną roszczenia stanowi art. 471 k.c. w zw. z art. 361 k.c. i art. 509 k.c.

Wierzytelności o naprawienie szkód powódka nabyła od właścicieli lokali na podstawie umów dołączonych do pisma z 24 marca 2010 r. Łączny udział właścicieli zbywanych wierzytelności we współwłasności nieruchomości wynosi (...) części.

Pozwana zarzuciła, że powódka dochodząc sum koniecznych do usunięcia wad zmierza do obejścia wymogów dla uprawnień z tytułu rękojmi, z których nie skorzystała aby móc dochodzić odszkodowania.

Stanowisko pozwanej zdaniem Sądu jest chybione. Sąd wskazał, że należy odróżnić uprawnienia z tytułu rękojmi od uprawnień do naprawienia szkody. Uprawnienia z tytułu rękojmi rzeczy oznaczonej co do tożsamości polegają na odstąpieniu od umowy lub obniżeniu ceny (art. 560 k.c.). Natomiast naprawienie szkody polega na przywróceniu stanu poprzedniego lub zapłacie sumy pieniężnej odpowiadającej stratom, które poszkodowany poniósł oraz utraconym korzyściom (art. 363 k.c., art. 361 k.c.).

Decyzja, czy należy dochodzić wszystkie, czy tylko niektóre z powyższych roszczeń należy do strony. Strona może dochodzić jednocześnie roszczeń z rękojmi oraz naprawienia szkody. Może również zdecydować się tylko na roszczenia z rękojmi lub tylko na naprawienie szkody.

Sąd wskazał, że roszczeniem podstawowym jest roszczenie o naprawienie szkody na tzw. zasadach ogólnych. Natomiast roszczenia z rękojmi mają charakter dodatkowy. Ich celem jest wzmocnienie pozycji nabywcy poprzez umożliwienie dochodzenia roszczeń, które w przepisach ogólnych nie zostały wprost przewidziane. Dochodzenie tych dodatkowych uprawnień zależy od samej strony. Decyzja w tym zakresie nie ma jednak wpływu na możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na zasadach ogólnych.

W rezultacie zarzut, że powódka zmierza do obejścia wymogów dla uprawnień z tytułu rękojmi jest chybiony, ponieważ te wymogi dotyczą tylko roszczeń z rękojmi. Powódka natomiast dochodzi naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

Sąd wskazał, że potwierdzenie powyższego stanowiska można znaleźć także w powołanym przez pozwaną wyroku Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2005 r. (sygn. II CK 291/05). Z kolei wskazane w tym wyroku ujęcie szkody jako różnicy pomiędzy wysokością zapłaconej ceny, a wartością rzeczy wadliwej stanowi tylko przykład tego, w czym szkoda może się wyrażać. Szkoda może się jednak wyrażać także na wiele innych sposobów, których wyczerpujące wyliczenie nie jest możliwe. To, czy w danym przypadku mamy do czynienia ze szkodą w rozumieniu art. 471 k.c. zależy bowiem od okoliczności każdej konkretnej sprawy.

W rozpoznawanej sprawie powódka dochodzi naprawienia szkody polegającej na konieczności usunięcia wad budynku mieszkalnego. W tym przypadku szkoda wyraża się w kwocie, jaką powódka będzie musiała wydać, w celu doprowadzenia budynku do takiego stanu, w jakim powinien się znajdować w chwili jego oddania przez pozwaną. Konieczność wydatkowania tej kwoty stanowi uszczerbek majątkowy po stronie powódki mieszczący się w pojęciu straty w rozumieniu art. 361 §2 k.c.

Wysokość kwoty niezbędnej do usunięcia wad Sąd ustalił w oparciu o opinie biegłych sądowych (postanowienia dowodowe z 20 maja 2010 r. i 14 listopada 2011 r.).

Opinia biegłych M. J. i L. M. wskazuje wady, które do czasu jej wydania nie zostały usunięte. Kolejne dwie opinie wskazują koszt ich usunięcia. Opinia W. F. (1) wskazuje koszt usunięcia tylko niektórych z wad wymienionych w opinii M. J. i L. M.. Biegły koszt usunięcia oszacował na kwotę 211.020,45 zł.

Koszt usunięcia pozostałych wad oszacował biegły J. W. (1). Ostatecznie, biegły wskazał, że koszt usunięcia wad wynosi 171.297,87 zł lub 251.936,56 zł netto, w zależności od tego, czy naprawa posadzek w piwnicach będzie polegała na pozostawieniu istniejących posadzek i ułożeniu nowej warstwy, czy na skuciu wadliwych posadzek i wykonaniu prawidłowo od podstaw. Sąd przyjął to drugie rozwiązanie, ponieważ tylko ponowne położenie posadzek pozwoli na pełną kontrolę jakości wykonywanych robót i tym samym należy ochronę uzasadnionych interesów strony powodowej.

W rezultacie, Sąd uznał, że koszt usunięcia wad odpowiada kwocie 499.993,57 zł, na którą składają się wskazane przez biegłych kwoty netto (tj. 211.020,45 zł i 251.936,56 zł) oraz 8% podatek VAT (tj. 37.036,56 zł). Ponieważ cesji wierzytelności na rzecz powódki dokonali właściciele reprezentujący (...) udziałów w nieruchomości, Sąd zasądził

kwotę odpowiadającą 78,27% tych kosztów tj. 391.344,96 zł. Obliczenie zasądzonej kwoty uwzględnia stanowisko powódki, ostatecznie sprecyzowane w piśmie z 3 czerwca 2013 r.

W odniesieniu do opinii biegłych Sąd miał na uwadze, że ich stanowiska były kwestionowane tylko przez stronę powodową (pisma z 1 lutego 2011 r., 27 lipca 2011 r., 18 marca 2013 r.). Pozwana opinii biegłych nie kwestionowała.

W celu wyjaśnienia zastrzeżeń powódki Sąd dokonał analizy opinii oraz przesłuchał biegłego W. F. (1) na rozprawie 5 października 2011 r. oraz biegłego J. W. (1) na rozprawie 6 maja 2013 r. W rezultacie Sąd uznał, że stanowiska biegłych w zakresie pozwalającym na uznanie, że koszty usunięcia usterek wynoszą 462.957,01 zł netto są spójne, logiczne, wyczerpujące, zgodne zasadami wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Sąd miał na uwadze uzasadnione zastrzeżenia strony powodowej, co znalazło odzwierciedlenie w uwzględnieniu jej stanowiska zawartego w ww. piśmie z dnia 3 czerwca 2013 r.

Żądanie powódki w zakresie odsetek za opóźnienie zostało uwzględnione w całości. Sąd miał na uwadze, że pozwana nie podniosła zarzutów pozwalających na oddalenie powództwa w tym zakresie chociażby w części. Należy wskazać, że wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia (art. 481 §1 k.c.). Doprecyzowanie tego czasu zależy jednak oceny prawnej argumentów podnoszonych przez strony, w oparciu o konkretne okoliczności danej sprawy. Sąd uznał jednak, że brak jest podstaw do kwestionowania daty wymagalności z urzędu, gdyż to zakłóciłoby równowagę stron reprezentowanych przez profesjonalnych pełnomocników.

Powódka realizuje wierzytelności nabyte od właścicieli lokali. Wobec podnoszonych przez pozwaną wątpliwości, co do zakresu legitymacji czynnej, w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu pozwana w piśmie z 24 marca 2010 r. wskazała zarówno właścicieli lokali od których nabyła wierzytelności jak i przysługujące im udziały we współwłasności, łącznie (...) części. Do pisma zostały dołączone umowy cesji wierzytelności.

W związku z tym Sąd miał na uwadze, że nabywca nabywa wierzytelność na podstawie umowy zawartej z wierzycielem (art. 509 k.c.). Zgoda dłużnika nie jest wymagana. Dla ważności takiej umowy nie jest wymagana forma szczególna np. forma aktu notarialnego. Umowa może zostać zawarta także w sposób dorozumiany.

W tej sytuacji Sąd uznał, że dołączone dokumenty w pełni potwierdzają legitymację czynną powódki w zakresie dochodzenia kwoty odszkodowania odpowiadającej udziałom zbywców w nieruchomości. Zarzuty podnoszone przez pozwaną w piśmie z 9 lipca 2013 r. (k. 1496) nie mogą zostać uwzględnione. Zarzut, że powódka wykazała uprawnienia tylko w odniesieniu do (...) udziałów nie może prowadzić do oddalenia powództwa, ponieważ pozwana nie wskazała konkretnie których zbywców wierzytelności ma na myśli - pomimo iż pozwana w ww. piśmie z 24 marca 2010 r. szczegółowo wymieniła właścicieli lokali oraz ich udziały w nieruchomości. W rezultacie Sąd nie ma możliwości ani zweryfikowania tego zarzutu, ani tym bardziej jego uwzględnienia.

Nie jest trafny zdaniem sądu zarzut, że powódka powinna dołączyć umowy sprzedaży lokali w formie aktu notarialnego. Sąd podzielił stanowisko pozwanej, że odpowiedzialność kontraktowa zachodzi pomiędzy stronami stosunku zobowiązaniowego. Wskazał jednak, że przedmiotem sporu nie jest to, czy zbywcy wierzytelności nabyli lokale bezpośrednio od pozwanej (czy na rynku wtórnym), ale zakres uprawnień powódki nabytych na podstawie dołączonych umów przelewu.

W tym kontekście jest rzeczą drugorzędną, czy lokale zostały nabyte na tzw. rynku pierwotnym czy wtórnym. Zasadnicze znaczenie ma bowiem to, czy zbywcom wierzytelności (wskazanym przez powódkę) faktycznie przysługiwały wierzytelności o naprawienie szkody. Podkreślił, że zbywana wierzytelność danej osobie mogła przysługiwać na podstawie umowy przelewu. Ewentualny dowód z aktu notarialnego (nabycia lokalu) jest jednak nieprzydatny, ponieważ przelew wierzytelności może zostać dokonany w dowolnej formie, także w sposób dorozumiany. Pozwana może zatem wykazywać, że konkretnej osobie wskazanej przez powódkę (w piśmie z 24 marca 2010 r.) wierzytelność faktycznie nie przysługiwała np. w ten sposób że wniesie o przesłuchanie osoby od której

wierzytelność miała zostać nabyta. Zdaniem sądu akt notarialny zbycia nieruchomości tej okoliczności wykazać nie może, ponieważ jego zawarcie w zakresie umowy przelewu nie jest wymagane.

W związku z powyższym, skoro pozwana nie udowodniła, że wskazanym przez powódkę zbywcom wierzytelności roszczenia odszkodowawcze faktycznie nie przysługiwały, to badanie pozostałych okoliczności według sądu było bezprzedmiotowe.

Sąd miał na uwadze, że badanie zakresu wad nieruchomości oraz kosztów ich usunięcia wymaga wiadomości specjalnych w rozumieniu art. 278 k.p.c. Z tego względu przeprowadzone dowodu z przesłuchania zawnioskowanych świadków mogą mieć znaczenie jedynie posiłkowe i służą ogólnemu potwierdzeniu okoliczności faktycznych podnoszonych przez strony. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie Sąd oparł na ustaleniach biegłych sądowych, przy uwzględnieniu zarzutów podnoszonych przez stronę powodową. Zeznaniami świadków Sąd dał wiarę tylko w zakresie jaki pozostaje zgodny z ustaleniami biegłych sądowych.

W związku z powyższym Sąd uznał, że żądanie zapłaty odszkodowania w wysokości 391.344,96 zł z odsetkami za opóźnienie od 16 stycznia 2006 r. zasługuje na uwzględnienie w całości.

Z powyższych względów Sąd orzekł jak w sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd wydał na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z §6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.02.163.1348 ze zm.).

Apelację od tego wyroku wniosła pozwana.

Zaskarżyła go w całości zarzucając mu:

1) sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i w związku z tym rażące naruszenie prawa procesowego a to art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów oraz prawa materialnego a w szczególności art. 509 k.c. w zw. z art. 471 k.c., oraz art. 6 k.c., poprzez:

- ustalenie przez Sąd I instancji, że powódka nabyła skutecznie na podstawie umów cesji wierzytelności prawo do żądania odszkodowania w (...) udziałach, pomimo braku dowodów istnienia po stronie pozwanej odpowiedzialności ex contractu w stosunku do wszystkich zbywców wierzytelności;

2) naruszenie prawa materialnego w szczególności art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, iż to na pozwanej ciążył obowiązek wykazania, iż cedentowi nie przysługiwała w stosunku do pozwanej wierzytelność z kontraktu;

3) naruszenie prawa materialnego poprzez błędnie ustalenie przez Sąd terminu od którego należy liczyć odsetki ustawowe w niniejszej sprawie

- w szczególności art. 481 §1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 362 §2 k.c. poprzez przyznanie powódce odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie odszkodowania w kwocie 391.344,96 zł za okres od dnia 16 stycznia 2006 r., skoro zasądzone odszkodowania z odsetkami od daty wyrokowania w pełni rekompensuje poszkodowanej przyszłe wydatki na nakłady,

ewentualnie:

- art. 476 k.c. i art. 481 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwana opóźniła się z zapłatą kwoty 391.344,96 od dnia 16 stycznia 2006 r., skoro świadczenie było bezterminowe, a powódka wzywała pozwanego przed wytoczeniem procesu jedynie do zapłaty kwoty 284.420,77 zł, zaś roszczenie o zapłatę pozostałej kwoty w wysokości 106.924,19 zł stało się wymagalne najwcześniej w dniu rozszerzenia przez powódkę powództwa o tą kwotę (3.06.2013 r.);

4) naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 k.c. poprzez:

- pominięcie przez Sąd przy ocenie ustalania daty wymagalności odsetek ustawowych od należności głównej, zebranego w sprawie materiału, w szczególności: treści wezwania do zapłaty pozwanego, wytoczenia powództwa w dniu 17.07.2008 r. o kwotę 284.421 zł, rozszerzenia powództwa w czerwcu 2013 r. o kwotę 106.924,19, upływu czasu od daty wezwania do zapłaty do dnia wyrokowania (8 lat), nie poniesienia przez powódkę nakładów związanych z usunięciem szkody w nieruchomości w zakresie objętym zasadzonym odszkodowaniem, konieczności uzyskana aż czterech opinii biegłych, celem ustalenia wysokości szkody;

5) sprzeczność istotnych ustaleń z treścią materiału dowodowego w wyniku czego Sąd naruszył prawo procesowe a to art. 233 §1 k.p.c. poprzez:

- przyjęcie, iż strona pozwana nie kwestionowała opinii biegłych,
- że właściciele lokali usytuowanych w S. przy ul. (...) pod numerem (...) oraz (...) przelali na powódkę swoje wierzytelności jakie posiadali w stosunku do pozwanej;

6) naruszenie prawa procesowego a to art. 328 §1 k.p.c. poprzez zaniechanie wskazania przez Sąd w uzasadnieniu przyczyn dla których nie uwzględnił dowodów powołanych przez stronę w piśmie procesowym z dnia 12 listopada 2009 wskazujących na błędność opinii i wydanej przez biegłego J. K. z sierpnia 2009 r.;

7) naruszenie przez Sąd prawa materialnego, a to art. 471 k.c. poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że na podstawie odpowiedzialności kontraktowej strona pozwana odpowiada za wady rzeczy sprzedanej a nie za szkodę poniesioną przez pozwaną wskutek nienależytego wykonania zobowiązania z umowy.

Mając na uwadze wskazane zarzuty, pozwana wniosła o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie roszczeń powódki w stosunku do pozwanej w całości, bądź uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przed Sądem I instancji,
- zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego pozwanej według norm prawem przypisanych z uwzględnieniem kosztów postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej jest częściowo zasadna.

Powódka po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska wskazała jako podstawę odpowiedzialności pozwanej art. 471 k.c. w związku z art. 361 k.c. i art. 509 k.c. (k. 734).

Pozwana podniosła, że powódka nie może dochodzić roszczeń na podstawie powyższych przepisów, gdyż jako zarządzająca lokalami nabytymi przez lokatorów na podstawie umowy sprzedaży może dochodzić jedynie roszczeń z tytułu rękojmi lub gwarancji, a oba te uprawnienia wygasły ze względu na upływ terminu do ich dochodzenia.

Sąd Apelacyjny nie podziela tego stanowiska, wskazując za sądem I instancji, że w niniejszej sprawie powódka może dochodzić roszczeń odszkodowawczych na podstawie art. 471 k.c.

W doktrynie i judykaturze przeważa ostateczne zdecydowane stanowisko w myśl którego to do uprawnionych (tutaj właścicieli lokali) należy wybór uprawnień z których skorzystają przy dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych – uprawnieni nie mają więc obowiązku skorzystania najpierw z uprawnień z tytułu rękojmi lub gwarancji.

Skorzystanie z powyższych uprawnień (jak w sprawie niniejszej) nie pozbawia uprawnionych do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na podstawie art. 471 k.c.

Powyższe stanowisko potwierdzają przykładowo orzeczenia Sądu Najwyższego – uchwały: z 7 sierpnia 1969 r., III CZP 120/68, OSNCP 1970 nr 12, poz. 218; z 4 stycznia 1979 r., II CR 1/79, NP 1980, nr 11-12, s. 194; z 13 maja 1987 r. (7 sędziów), III CZP 82/86, OSPiKA 1988, nr 6 poz. 135; wytyczne SN z 30 grudnia 1988 r. w sprawie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach rękojmi i gwarancji (M.P. z 1989 r., Nr 1, poz. 6), a także uchwała z 28 września 1995 r., III CZP 125/95, OSNC 1996, nr 1, poz. 11 oraz wyrok z 23 października 2003 r., V CK 342/02 (niepubl.).

W przypadku odpowiedzialności opartej na podstawie art. 471 k.c. uprawniony oprócz wykazania niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (wina) musi wykazać również szkodę oraz związek przyczynowy między naruszeniem przez dłużnika (tutaj przez pozwaną) więzi zobowiązaniowej oraz szkodą wierzyciela powoda.

Dłużnik (pозwana) może natomiast skorzystać z możliwości egzoneracji wykazując, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności za które nie ponosi odpowiedzialności.

Dłużnik ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe z winy umyślnej, jak i winy nieumyślnej (niebaldstwo).

Wskazać jednak należy, że dłużnik zawsze, bez względu na rodzaj winy, odpowiada wobec wierzyciela za uchybienia obowiązkowi dołożenia należytej staranności (art. 355 k.c.).

Nie jest tutaj istotnym czy zbywcy wierzytelności nabyli lokale bezpośrednio od pozwanej czy też na rynku wtórnym, ale zakres uprawnień powódki nabytych na podstawie dołączonych umów przelewu. Legitymacja czynna powódki w niniejszej sprawie wywodzona jest zasadnie z zawartych umów cesji wierzytelności, a nie z umów sprzedaży zawieranych pomiędzy pozwaną a właścicielami lokali.

Umowy cesji wierzytelności ze strony aktualnych właścicieli lokali sporządzone są według jednego wzoru, najprawdopodobniej z inicjatywy powódki (k. 107-149, 747-798). Są one zgodne z przesłankami wynikającymi z art. 509 k.c.

Z umów tych wynika, że poszczególni właściciele lokali przelewają swoje roszczenia odszkodowawcze z tytułu wad lokali (co jednoznacznie wynika z kontekstu umowy cesji oraz zeznań świadków – właścicieli lokali) na rzecz powódki.

Wskazać należy, że w związku z zaistniałymi wadami budynku jak i poszczególnych lokali były one wielokrotnie usuwane w ramach rękojmi i gwarancji, jednakże w znacznej części bezskutecznie.

Sąd nie podziela tutaj stanowiska sądu stwierdzającego, że zgodnie z art. 6 k.c. to na pozwanej spoczywał obowiązek wykazania, że cedentowi nie przysługiwała w stosunku do pozwanej wierzytelność z kontraktu. Powyższe twierdzenia byłyby zasadne przy dochodzeniu roszczeń z tytułu rękojmi czy gwarancji (jak początkowo dochodziła powódka), ale nie w sytuacji ostatecznie sprecyzowanych roszczeń i jego podstaw prawnych.

Nie zmienia to jednak faktu, że również zdaniem sądu odwoławczego, powódka wykazała, że posiada cesję wierzytelności niemal od $\frac{3}{4}$ części właścicieli spornych lokali.

W zestawieniu cesji wierzytelności powódka wykazała, że nabyła wierzytelności od właścicieli, którym łącznie przysługuje udział (...) w prawie własności nieruchomości położonej przy ul. (...) (k. 107-149, 747-798).

Prawidłowe zliczone udziały według zestawienia powódki, wobec błędu rachunkowego, wynoszą nieco więcej, a mianowicie (...) a nie (...) części.

Częściowo jednak zasadny jest tutaj zarzut pozwanej, że nie na wszystkie udziały ujęte w zestawieniu (k. 731-733) wykazane są umowami cesji.

Podkreślić tutaj również należy, że prawo własności poszczególnych lokali nie musi być wykazane wyłącznie aktami notarialnymi (co zostało określone do części lokatorów). Wykazane zostało niemal co do całości wskazanego udziału również innymi dowodami, a mianowicie odpisem księgi wieczystej (k. 890-1001) oraz wypisem z rejestru gruntów (k. 1002-1011).

Powódka nie wykazała jednak, by doszło do zawarcia umowy cesji od poniższych właścicieli lokali.

Odnoście łącznego udziału (...) w nieruchomości D. E. (lokal (...) i garażu nr (...)) wskazać należy, że na k. 119 akt znajduje się szerokie pełnomocnictwo udzielone przez nią na rzecz jej rodziców K. i W. C., brak jest jednak dowodu na to by ona sama lub jej rodzice dokonali cesji wierzytelności na rzecz powódki.

Odnoście udziału V. K. do (...) części (lokal użytkowy (...) przy ul. (...)) wskazać należy, że co prawda na k. 790 akt znajduje się cesja, ale jako cedent wymieniony został „w/z Z.” (najprawdopodobniej ojciec), brak jest jednak jakiegokolwiek pełnomocnictwa na tę osobę.

Odnoście udziału P. S. do (...) części (lokal mieszkalny (...) i garaż) wskazać należy, że co prawda na k. 749 akt znajduje się cesja, ale jako cedent wskazana została (...) pełn.”, brak jest jednak jakiegokolwiek pełnomocnictwa na tę osobę.

Łącznie zatem powódka dysponuje cesją wierzytelności odszkodowawczych co do (...) części nieruchomości przy ul. (...) ((...)).

Jako szkodę właścicieli należy rozumieć w niniejszym postępowaniu kwotę jaką muszą oni wydać (a po uzyskaniu cesji powódka), by doprowadzić nieruchomość do stanu technicznego zgodnego z dokumentacją projektową i techniczno-budowlaną.

Przedmiotem roszczeń mogą być tylko wady, za których powstanie odpowiada wyłącznie pozwana jako wykonawca budynku, a które to wady nie zostały usunięte wcześniej na etapie roszczeń z tytułu gwarancji czy też rękojmi.

Do szkód tych musi dojść przy odpowiedzialności z art. 471 k.c. tylko wtedy, gdy powódka wykonując budynek dopuściła się w tym procesie odstępstw od dokumentacji projektowo-wykonawczej bez zgody projektanta i to zarówno w części konstrukcyjno-budowlanej, wykonawstwa oraz użytych materiałów.

Pomiędzy takim wadliwym postępowaniem a szkodą musi istnieć adekwatny związek przyczynowy to znaczy, że szkoda powstała wskutek dokonanych z winy powódki odstępstw w budowie budynku w zakresie konstrukcyjno-budowlanym, wykonawstwa i użytych materiałów budowlanych. Do powstania szkody doszło wyłącznie z niedbalstwa pozwanej.

W niniejszej sprawie wszystkie powyższe przesłanki znalazły potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym. W sprawie dopuszczono kilka opinii biegłych z zakresu budownictwa.

Wszyscy ci biegli, a mianowicie J. K. (k. 610-635,723), M. J. i L. M. – opinia wspólna (k. 1068-1087), F. F. (k. 1115-1118, 1137, 1178-1182, 1218-1220), J. W. (1) (k. 1265-1440, 1465-1468, 1464,1471) określając wartość kwoty odszkodowania niezbędnej do usunięcia wad jednoznacznie wskazali, że występujące wady w budynku są wadami powstałymi na etapie wykonywania robót budowlanych przez wykonawcę budynku, powstały one z jego wyłącznej winy, a nie w trakcie jego eksploatacji. Nie są to w żadnym wypadku wady powstałe już po okresie oddania budynku do eksploatacji (k. 1072).

Mając tutaj na uwadze zarzut apelacji odnośnie braku odniesienia się sądu I instancji co do zarzutu braku odniesienia się do opinii biegłego J. K. zawartych w piśmie z dnia 12.11.2009 r. (k. 683-684) wskazać należy, że odniosła się do nich powódka w piśmie z dnia 3.12.2009 r. (k. 705-714), a przede wszystkim sam biegły na rozprawie w dniu 10.03.2010 r. (k. 723) odniósł się do zarzutów pozwanej, wykazując bezzasadność zarzutów powódki.

Biegli sędziowie szczegółowo odnieśli się do licznych wad budowlanych. Odnieśli się szczegółowo do zgłaszanych zarzutów wykazując ich bezzasadność.

Szczegółowo w swoich licznych i obszernych opiniach wskazywali na poszczególne wady budynku, przyczyny ich powstania, wskazywali sposób i koszt ich usunięcia.

W tej sytuacji sąd odwoławczy uznaje za zbędne powoływanie powyższych ustaleń, tym bardziej, że odnosił się do nich sąd I instancji, a strona pozwana, poza zastrzeżeniami do opinii biegłego J. K., nie zgłaszała zasadniczych zarzutów do tych opinii.

Zasadny jest jedynie zarzut co do bezzasadnego zaliczenia do ogólnej kwoty odszkodowania kwot usunięcia usterek w lokalu przy ul. (...) ujętych w wliczeniach biegłych.

Co prawda na k. 767 akt znajduje się cesja R. B., w której wskazuje miejsce swojego zamieszkania przy ul. (...), jednakże w ogólnym zestawieniu cesji (k. 732) powódka uwzględnia tylko jego udział wynikający z własności garażu (...) w wysokości (...).

Z żadnych zebranych przez powódkę dokumentów nie wynika ponadto, by R. B. był właścicielem lokalu przy ul. (...). Z wypisu z rejestru gruntów wynika jedynie, że jest on właścicielem garażu (w pomieszczeniach garażowych występują również bardzo istotne wady).

Zatem bezzasadnym jest uwzględnienie przez biegłych kosztów naprawy wad w lokalu (...) określonym na kwotę 2.979,12 zł netto (pkt 35 zastawienia, k. 1277, wartość k. 1467).

Jeżeli chodzi o lokal położony przy ul. (...), to powódka nie ujęła wierzytelności właściciela tego lokalu w zestawieniu cesji, a więc ujęcie kwoty niezbędnej do usunięcia wad tego lokalu nie znajduje zatem uzasadnienia.

Marginalnie już tylko wskazać należy, że niewiadomym jest czyją własnością jest ten lokal. Z wypisu z rejestru gruntów (k. 1007v) wynika, że właścicielką tego lokalu jest J. W. (2), natomiast biegli wskazali, że w lokalu tym zamieszkuje J. M. (k. 1277). Koszt napraw w lokalu (...) wynosić ma 2.849,73 zł netto, 3.077,71 zł brutto (pkt 32 zestawienia, k. 1277, 1467).

Razem zatem wartość kwoty odszkodowania należy wstępnie pomniejszyć o łączną kwotę 6.196,57 złotych (2.979,12 zł + 3.077,71 zł).

Łączna wartość odszkodowania ustalona przez biegłych wynosi 499.993,53 złotych brutto, na którą składają się dwie kwoty: 272.091,48 złotych brutto (biegły J. W.) plus 227.902,07 zł brutto (biegły W. F.). Zatem kwota odszkodowania uwzględniając wielkość cesji dokonanych na rzecz powódki (72,84%) powinna wynosić 364.194,30 złotych (499.993,55 zł x 0,7284).

Kwotę tę jednak pomniejszyć należy o wysokość odszkodowań nienależnych w wysokości 6.195,57 złotych.

Ostateczna wysokość odszkodowania wynosi zatem kwotę 357.998,73 złotych (364.194,30 zł - 6.195,57 zł).

Zasądzenie tej kwoty wiąże się z ustaleniami od jakiej daty należy naliczać odsetki za zwłokę w zapłacie należnego wynagrodzenia. Kwestie te są przedmiotem zarzutu apelacyjnego ujętego w pkt 3 i 4 a dotyczącym naruszenia art. 481 §1 k.c. w związku z art. 455 k.c., 476 k.c. i art. 362 §2 k.c.

Zarzut ten jest zasadny.

Sąd I instancji zasądził odsetki za opóźnienie od całej uwzględnionej kwoty 391.344,96 złotych od dnia 16 stycznia 2006 roku, wskazując, że pozwana nie podnosiła zarzutów pozwalających na oddalenie powództwa w tym zakresie chociażby w części.

Sądowi umknął jednak fakt, że pozwana wniosła w odpowiedzi na pozew o oddalenie powództwa w całości, a więc również co do odsetek (k. 295-306). Ponadto art. 481 §1 k.c., art. 455 k.c., art. 476 k.c. i art. 362 §2 k.c. są przepisami prawa materialnego i sąd zobowiązany jest rozpatrywać ich stosowanie z urzędu.

Powódka pierwotnie dochodziła w pozwie z dnia 17 lipca 2008 r. kwoty 284.420,77 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 16 stycznia 2006 roku. Podstawą ustalenia wysokości szkody była prywatna opinia biegłego J. S., który ustalił wysokość odszkodowania według cen z III kwartału 2005 r. na kwotę wskazaną w pozwie (k. 171-269).

Powódka nie wskazuje w pozwie wprost dlaczego data 16 stycznia 2006 roku ma być datą początkową, od której należy liczyć odsetki za opóźnienie, wskazuje jednak na tę datę mając na uwadze pismo powódki z dnia 12 stycznia 2006 roku skierowane do pozwanej, z uwzględnieniem czasu na doręczenie tego pisma (k. 20).

Pisma z dnia 12 stycznia 2006 roku (k. 90) nie sposób jednak uznać wbrew twierdzeniom pozwu za wezwanie do zapłaty. W piśmie tym wskazuje się co prawda kwotę 284.420,77 złotych, jednakże analiza treści tego pisma może jedynie prowadzić do uznania, że jest ono zawezwaniem do zawarcia ugody, a nie wezwaniem do zapłaty.

Powódka w załącznikach do pozwu, ani w późniejszym toku postępowania nie wykazała, by przed wniesieniem pozwu wzywała pozwaną do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem. Podstawą zatem ustalania daty od której należy uznać, że pozwana jest w opóźnieniu w zapłacie kwoty 284.420,77 złotych jest doręczenie odpisu pozwu stronie pozwanej.

Co prawda w aktach sprawy brak jest dowodu doręczenia odpisu pozwu pozwanej, jednakże za wiarygodną datę doręczenia uznać należy dzień 12 września 2008 roku (k. 295), uwzględniając, że zarządzenie przewodniczącego z dnia 8.09.2008 r. o doręczeniu odpisu pozwu pozwanej pracownik sekretariatu wykonał 9.09.2008 r. (k. 293).

Odsetki za opóźnienie w zakresie części dochodzonej kwoty 284.420,77 złotych w tej sytuacji należało zasądzić od dnia następnego od dnia doręczenia odpisu pozwu, tj. od dnia 13 września 2008 roku.

Brak jest natomiast podstaw do zasądzenia odsetek za opóźnienie od kwoty ponad 284.420,77 zł od zasądzonej ogółem kwoty 357.998,77 złotych.

Podkreślić należy, że powódka rozszerzając powództwo o dalszą kwotę 106.924,19 złotych pismem z dnia 3 czerwca 2013 r. (k. 1481-1842) nie wskazała, by dochodziła tej kwoty z należnościami pobocznymi – odsetkami ustawowymi.

Wspomnieć jedynie należy, że zarówno kwota dochodzona ogółem przez powódkę, w tym kwota o którą rozszerzono powództwo, podlegała pomniejszeniu z przyczyn wskazanych uprzednio w uzasadnieniu.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny, uznając apelację pozwanej za częściowo zasadną, zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 §1 k.p.c. (pkt I wyroku) i oddalił powództwo w pozostałej części jako bezzasadne.

Ustalił, że powódka wygrała proces w 91,5% i pozostawił szczegółowe wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu na podstawie art. 108 §1 k.p.c.

Sąd Apelacyjny oddalił apelację w pozostałej części na podstawie art. 385 k.p.c. jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 i art. 100 k.p.c. w związku z §6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Sąd miał tutaj na uwadze, że pozwana wygrała apelację w 8,5% (co do kwoty 33.346,23 zł), a na jej koszty złożyła się opłata od apelacji – 19.568 zł, wynagrodzenie pełnomocnika – 5.400 zł, natomiast koszty powódki, która wygrała apelację w 91,5%, stanowiły wynagrodzenie jej pełnomocnika w kwocie 5.400 złotych, a więc $24.968 \text{ zł} \times 8,5\% = 2.122 \text{ zł}$ kosztów należnych pozwanej, a powódce $5.400 \text{ zł} \times 91,5\% = 4.941 \text{ złotych}$ należnych kosztów.

Po kompensacji na rzecz powódki należało zasądzić kwotę 2.819 złotych (4.941 zł + 2.122 zł) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

E. Skotarczak A. Sołtyka H. Zarieczna